No. 1928 Vrijdag 24 December 1920. 37ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN HET BLAD
St. Elizabeths-gasthuis.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50 iedere ken regel meer 7½ cts.

Kerstmis.

Het is Kerstmis. —

Dag om het evenwicht in ons gedachtenleven te herstellen.

Dag om den geest los te maken van de dagelijksche zorg voor het kortstondige bestaan en te richten op vraagstukken, welke van grooter belang zijn voor den mensch, die leeft door een onsterfelijke ziel tot over de grenzen der aardsche beslommeringen henen.

Heden werd Cristus geboren, de Zoon van den levenden God.

En de geboorte van Christus, schrijft Houston Stewart Chamberlain, is de gewichtigste datum der geheele geschiedenis.

„Geen veldslag, geen regeeringsomwenteling, geen natuurverschijnsel, geen ontdekking kan bogen op een beteekenis, die ook vergeleken mag worden met het korte aardsche leven van den Galileër. Een bijna tweeduizendjarige historie staat daar als het levende bewijs, en wij hebben nog maar den drempel van het Christendom bebetreden.... Ja, in zekere zin mag men wel zeggen dat de eigelijke geschiedenis eerst begint bij de geboorte van Christus."

Wat beteekent dan de zorg, die drukt op dit geslacht, wat beduidt zij onder den breeden koepel van de geschiedenis der menschheid? Wat is het vraagstuk van oorlog en vrede in vergelijking met de groote vraagstukken des menschelijken levens, door Christus komst op aarde opgelost voor alle tijden? Welke beteekenis hebben de gebeurtenissen van de laatste jaren, die wij geweldig noemen en waarvan de daverende uiterlijkheid onze zinnen en onzen geest geboeid hield, voor de menschheid, die na ons komt en vóór ons geweest is, — welke beteekenis in verhouding tot het leven van Christus, dat een omkeer bracht in de geschiedenis van het menschelijk geslacht?

O, de honderden en de duizenden, die in den laatsten tijd, hetzij door den oorlogsgruwel, hetzij door verraderlijke ziekten uit ons midden zijn weggerukt, en wier geest, evenals de onze, hoogstwaarschijnlijk overbelast is geweest door de felle indrukken van dezen tijd; — zij moeten ons kunnen zeggen, hoe, op het moment van hun afsterven, er een waas van hun ziel is weggerukt en zij plots, in het licht van den alles overschijnende God, de dingen van hun eigen leven en deze in verband met de geschiedenis der menschheid naar hun ware verhoudingen hebben onderkend.

Bij hen is volkomen evenwicht in de diepte der ziel.

Voor ons, is dat volkomen evenwicht onbereikbaar, maar op een dag als dezen, op de herdenking van Christus geboorte, is toch het oogenblik gunstig om de overbelasting der felle indrukken van dezen tijd af te werpen, Christus te zien in het middelpunt der menschelijke geschiedenis, ons leven en de waarde ervan te meten met de maten van zijne onverwoestbare Openbaring.

Vier duizend jaren heeft het menschelijk geslacht, het Joodsche volk uitgezonderd, omtrent den dienst van den eenig-waren God in dwaling verkeerd; vier duizend jaren heeft de menschelijke geest het bestaan van een Opperwezen bevroed en den weg gezocht naar Zijnen dienst,— hij is op zijpaden en dwaalwegen geraakt en bij de komst van den Christus verkeerde hij in het labyrinth van de grofste afgoderij.

Christus leerde den dienst van den éenen, waren God.

Christus stichtte en ordende den dienst van den éénen God, en al wat er bij een uitverkoren volk, als bij uitzonderingen, goed was geweest in den ouden dienst, vergoddelijkte Hij, bijzonder het Offer.

Millioenen dienden sindsdien het toen gekende Opperwezen naar de wijze, als Christus het geleerd heeft— en hun plaats in de eeuwigheid is niet afgemeten naar de rol, welke zij in dit of dat oorlogstijdperk hebben vervuld, doch naar de inspanning, waarmede zij den door Gods Zoon geopenbaarden dienst van God hebben verricht.

Deze gedachten mogen het evenwicht in ons zieleleven, voor zoover noodig, herstellen.

Christus is als de lichtende stad op den hoogen berg, waarheen het menschelijk geslacht voortschrijdt als naar zijn eenig doel; oorlogen en rampen zijn als stormvlagen op dien weg, niets méér.

De lichtende stad op den hoogen berg blijft, en ook door den storm heen, leidt de weg van het menschelijk leven naar boven.

Naar boven, naar de stad des heils.

En als het geloof in de Openbaring van Christus, in ons maar gezond en levend is, dan boort ons oog door de stormvlagen heen naar de lichtende stad in de hooge verte en dan zal ons leven van elken dag, onafhankelijk van de uiterlijke omstandigheden der tijden, een regelmatige opgang zijn naar ons levensdoel.

Het geloof, — dat houdt het evenwicht in onze zielen.

En wat is dat evenwicht anders dan de vrede, welke de engelen hebben beloofd aan de menschen, die van goeden wille zijn?

Verlaging der vrachtprijzen.

Al wat handelt, weet nu meestal uit eigen ervaring van hoeveel belang vervoer en verkeer voor den handel moeten heeten. Een snelle bezorging, een zorgvuldige behandeling der goederen en vooral een *bescheiden* vrachtprijs stellen de winst des handelaars nagenoeg zeker, terwijl het tegendeel van al deze goede dingen ook den meest ervaren en best georienteerden handelaar de winst uit de handen slaat en hem bovendien den lust in zijn zaak ontnemen. En ook voor geheel de samenleving zijn deze dingen van het grootst belang, want zij zijn het die het werk des handelaars voltooien of verijdelen. Wat nu in de kringen der groote vervoerders verluidt, druischt feitelijk in tegen de tendenzen, die heden ten dage in het handels- en industrieel leven tot uiting komt. Washington heeft ons onlangs het bericht gebracht, dat de Amerikaansche en de buitenlandsche reederijen overeengekomen waren om de vrachtprijzen in de internationale vaart tot het *laagst mogelijk minimum* terug te brengen. Deze overeenkomst had de uitgesproken bedoeling zich schrap te zetten tegen de Fransche stoomvaartmaatschappijen, die geweigerd hadden om over gemeenschappelijke vrachtprijzen te onderhandelen.

Feitelijk is dus hierdoor de vrachtenoorlog losgebroken, de eerste, die wij sedert het herstel van het vrije verkeer konden beleven, in de internationale vaart. Deze strijd kan zeer lang duren en belooft zeer heftig te worden, want nu eenmaal het trotsche internationale gebouw van kunstmatig opgeschroefde vrachten, dat door onderlinge afspraken en overeenkomsten was opgetrokken, in puin ligt, kan men men verzekerd zijn dat geen der sterke machten, die hier in conflict komen, het hoofd zal buigen, voordat hij er toe wordt gedwongen in den meest letterlijken zin des woords. En de machten zijn sterk en zwaar gewapend, want alle vakmannen waren het er sedert lang over eens, dat 't voor hun belang te mooi was om lang te kunnen duren. Daarom hebben zij zich in de waarlijk vette jaren, die achter hen liggen, tot de tanden toe gewapend. Afschrijvingen hebben op ruime schaal plaats gehad en de reserves zijn bovendien tot fabelachtige hoogte opgedreven. Vooral in de oude wereld, waar men het klappen van de zweep kent en van oudsher weet wat een vrachtenoorlog beteekent, heeft men voorzorgen genomen méér dan in Amerika, welks positie in de wereldscheepvaart te nieuw is om oude voordeelen te hebben kunnen behalen. Daarom vreesde Amerika zoo zeer, dat het bij de opheffing der dwangtarieven van zijn scheepvaartministerie in de knel zou geraken en werden er onderhandelingen geopend met het doel den vrachtaanval als het kon even tegen te houden en in ieder geval te bewerken, dat de val niet al te diep zou zijn. Door de weigering der Fransche reeders zijn deze onderhandelingen mislukt met het gevolg, dat thans de heftigste concurrentie voor de deur staat. De Amerikaansche reeders hebben geen fondsen, waaruit zij de kosten van dezen vrachtenoorlog zouden kunnen betalen. Daarom streeft de nieuwe overeenkomst met de buitenlandsche reederijen er naar, dat de minimum vracht ten minste niet zoo laag zal zijn, dat zij verliezen geeft. Maar nu eenmaal de oorlog is losgebrand, is het zeer de vraag of dit mooie plan wel zal kunnen worden uitgevoerd. *De Nieuwe Eeuw* is van oordeel, dat het nu hard tegen hard zal gaan.

In Engeland, waar men voor al deze dingen een fijneren neus heeft, wist men reeds alles. De ervaren reeder weet wel, dat de depressie in de vrachten, die de laatste maanden werd te voorschijn geroepen, door het steeds kleiner wordende quantum goederen, dat ten vervoer werd aangeboden, moest uitloopen op een verscherpte concurrentie, daar ieder reeder zijn best doet om met volle lading zee te kunnen kiezen op gevaar af van daardoor den val in de prijzen te verhaasten en dieper te doen zijn. Men vond daar wel een motief voor het talmen met de vrachtverlaging in het feit, dat de bunkerkolen zoo duur waren en men had minder last van de concurrentie, omdat de dienst in de Engelsche havens langen tijd ontredderd is geweest, zoodat buitenlandsche schepen soms weken moesten liggen eer zij konden lossen of laden.

Daardoor werd het aanbod van internationale scheepsruimte niet weinig geluwd. Doch ook hier heeft de Engelsche regeering, die van zaken doen en ook van varen wel eenig verstand heeft, goede regelingen getroffen, die den toestand niet weinig hebben verbeterd. De regelmatige afwikkeling van de Engelsche scheepvaartaangelegenheden heeft het tonnageaanbod op de wereldmarkt aanzienlijk verhoogd en de concurrentie verscherpt. Daardoor is eene daling in de vrachtprijzen ingetreden, zoo aanzienlijk dat zij slechts behoeft te worden gedemonstreerd om haar grooten invloed voor eenieder voelbaar te maken. Bedroeg de vracht van Londen naar Australië in Maart van dit jaar nog 200 shillings per ton, in October was ze gedaald tot 125 shillings, terwijl de vracht van La Plata naar Engeland, die in Maart nog 200 shillings bedroeg, in October op 95 shilling genoteerd stond. En van Cardiff naar Portsmouth was er een val van 77 op 28 shilling. En zelfs tegen deze tarieven is er in Engeland niet geregeld vracht te vinden, maar moeten meerdere schepen gedeeltelijk in ballast uitvaren.

Dit is natuurlijk een groot nadeel voor de reederijen, die de fictieve waarde van hunner bezittingen de laatste jaren tot het vijfvoudige hunner oorspronkelijke waarde zagen oploopen, die soms ook voor veel te hooge prijzen nieuwe schepen hebben doen bouwen en die nu van deze hooge sommen geen rente en dividenden kunnen maken. Zij smeeken dan ook als het wáre om de vaststelling van minimum vrachten, waarin hun hooge bedrijfskosten, waaronder dan ook de rente en afschrijvingen voor hun fictieve waarde zijn begrepen, kunnen worden verdisconteerd. Maar dat vindt bij de verladers al een heel slecht oor. Zij herinneren zich nog al te goed dat de reederijen zonder eenig gewetensbezwaar van hun oppermachtige positie in de afgeloopende periode hebben weten gebruik te maken. Even goed als zij weleer te hooge vrachten hebben betaald, willen zij nu ook wel eens profiteeren van de lage vrachten. Dit kan natuurlijk ook weer niet lang duren, want reeds worden er hier en daar schepen opgelegd, terwijl verschillende reederijen hun contracten voor nieuwbouw met de scheepswerven hebben afgekocht of op andere wijze hebben weten te annuleeren. Het schijnt dat het aantal op deze wijze afbestelde schepen in Engeland reeds in de honderden loopt en men is het er over eens, dat deze beweging nog lang niet haar hoogtepunt heeft bereikt.

Het zou wel van belang zijn te weten met welke landen de Amerikaansche scheepvaartmaatschappijen nu overeenkomsten betreffende de minimum vrachtprijzen hebben afgesloten, terwijl men natuurlijk zal moeten afwachten op welk niveau een te handhaven minimum zal kunnen worden vastgesteld.

In ieder geval de vrachten-oorlog is daar. Hij was niet meer te keeren. Hij is het niet die kunstmatig werd verwekt, maar hij is de natuurlijke reactie op kunstmatig opgeschroefde en lang gehandhaafde prijzen.

De depressie is daar en of zij zal kunnen worden tegengehouden of gematigd, zal de toekomst ons moeten leeren. De wereld zal er niet slecht bij varen dat een gedeelte der opgelegreserven weer wordt liquide gemaakt, al zal men niet moeten vergeten, dat een zoo belangrijk bedrijf als de scheepvaart niet kan blijven bestaan van verliezen.

De schrik der wegen.

Het aantal auto's, truck's e. d. is in den laatsten tijd hier in die mate toegenomen, dat men kan zeggen, dat zij geheel en al beslag gelegd hebben op onze straten en wegen. Met evenveel recht kan men voortaan van de *voetgangers*, die het nog wagen durven op ouderwetsche manier zich langs 's Heeren straten te bewegen, een *loopbewijs* te eischen, gelijk men tot nu toe na bevredigend examen de chauffeurs een *rijbewijs* placht te geven. Er wordt op sommige punten onzer straten bepaald behendigheid gevorderd om zonder ongelukken het einde eener straat te kunnen bereiken.

Wij herinneren ons, dat in Januari 1911 op Curaçao 4 auto's waren, niet méér. Dezer dagen zagen we al No. 215 rondrijden. In minder dan 10 jaar tijds is het verkeer in onze stad geheel en al gewijzigd. Tien jaar geleden kon een chauffeur zelfs in de drukste straten heel gerust zijn vaart met eenige KM's versnellen, zoo zeker was hij er van, dat op het getoeter reeds alle voetgangers zich vliegensvlug aan beide zijden van den weg zouden opstellen om in eerbiedige bewondering dien aristocraat onder de voertuigen te zien voorbijsnellen. Hoe zijn de tijden veranderd! Die aristocraat is een arrogante bolsjewiek geworden, wiens verdachte bewegingen men wantrouwend in het vizier houdt, omdat men er nooit zeker van is op wiens leven hij het eigenlijk gemunt heeft.

Curaçao verkeert met zijn overgroot aantal auto's in een heel exceptioneele positie.

In 1911 bezocht de Heer Momon Maduro het eiland St. Thomas en vond daar 40 auto's. Hij trok de vergelijking met ons eiland, dat toen nog slechts 4 auto's rijk was, en het wel nooit tot 40 zou kunnen brengen en

daardoor nooit bij de komst van een toeristenboot zooveel faciliteiten aan de vreemde reizigers zou kunnen aanbieden als St. Thomas. Nu zijn we al een heel eind boven de 200. En niemand zal durven beweren dat we reeds het maximum bereikt hebben. Het zal er nog van komen, dat een paard (misschien zelfs een ezel) hier mettertijd als een vóórwereldlijk dier wordt aangegaapt.

Maar met dat al is onze stad voor zoo'n druk autoverkeer er heelemaal niet op ingericht. Ruime pleinen hebben wij niet, tenzij het Concordiaplein van Pietermaai. Het Damplein aldaar komt als verkeersweg voor auto's in het geheel niet in aanmerking en het gemoderniseerd Molenplein dient thans voor de auto's meer tot remise dan tot rijweg. Prachtige breede wegen zijn in de stad een hoogst zeldzame uitzondering. Nagenoeg geen enkele straat heeft trottoirs of vluchtheuvels, waar de wandelaars of voetgangers het veege lijf tegen dezen schrik der wegen in veiligheid kunnen bergen.

Zoowel voetgangers als auto's nemen tegen elkander een vijandige houding aan. Elk eischt voor zich het midden van den weg als zijn eigendom op en verkiest voor den ander niet uit te wijken. Waren ook hier overal langs de straten flinke breede trottoirs, dan zou er van geen conflict sprake kunnen zijn. Doch waarom stelt een voetganger zich niet met een bescheiden ruimte langs de straatgoten tevreden en laat grootmoedig het pad vrij voor de tuftufs en rijtuigen en karren? Dan zou veel verwarring, veel ergernis en gemopper, veel zenuwachtig gedraaf, vele ongelukken vermeden kunnen worden.

Doch ook de chauffeurs gaan niet vrij uit. Bij den steeds aanwassenden stroom van automobielen is het roekeloos zich als opperste heer en meester van den weg te laten gelden. Onze straten en wegen zijn daar niet op berekend.

De vele krommingen en vernauwingen der wegen, de tallooze stegen en zijstraten laten een versnelden gang niet toe, doch maken herhaalde signalen bij die gevaarlijke punten en een zeer langzame vaart gebiedend noodzakelijk.

Nog te weinig chauffeurs bezitten een levendig verantwoordelijkheidsgevoel en besef van hun plicht.

Niemand zal het betwisten, wanneer wij beweren dat er op Curaçao geen vijf chauffeurs zijn, die er een eer in stellen of zelfs een zwakke poging wagen met het proper en keurig onderhouden van hun auto een goed figuur te slaan.

Urenlang, dat zij op een vrachtje wachten, brengen zij in de meest vadsige houding door, liggende dwars over de kussens, dikwijls met de beenen buiten boord, zonder er ooit aan te denken dien tijd te benutten door het glaswerk, het nikkel of koper glimmend op te poetsen, de roestige plekken schoon te maken, en honderd andere kleinigheden in een gloed van nieuwheid te houden, die aan zulk een auto onmiddellijk de voorkeur doen geven, wanneer er meerdere voor het kiezen staan.

Een chauffeur stelt zich tevreden met zijn rijbewijs, een soort diploma, dat eenige oppervlakkige kennis van het manoeuvreeren met het stuurrad veronderstelt. Doch welke chauffeur tracht zijn machine in alle onderdeelen even goed te kennen als hij de straten en wegen van ons eiland in zijn hoofd heeft? Welke chauffeur is er, die een *Handleiding voor den bestuurder van auto's* als een *vademecum* bij zich draagt en tijdens de vervelende wachturen zich daarin verpoost om zich ook meer technisch te ontwikkelen en alle geheimen van zijn machine te leeren kennen?

De eischen, tegenwoordig door de chauffeurs gesteld, worden met den dag buitensporiger, maar hun technische kennis groeit niet naar evenredigheid, veeleer het tegendeel. Het wordt meer dan tijd, dat door het Gouvernement een vast tarief worde vastgesteld. Want ook op dit punt zijn de klachten algemeen.

Nog geen 14 dagen geleden vernamen wij, dat een dokter, haastig naar de buitendistricten opontboden voor een plotseling ziektegeval, met een chauffeur een afspraak maakte. Doch op het oogenblik dat die auto zou wegrijden, sprong opeens een chauffeur van een anderen auto op de trede en belette hem tot dien prijs den dokter naar zijn bestemming te brengen. Hij vond dat bedrag te gering. Alleen de hulp der politie maakte aan deze inmenging een einde.

Geen wonder dus, dat tegenwoordig reeds veel eigenaars van auto's hun chauffeurs afdanken en zelf hun karretje gaan besturen.

Het is ons een lust te kunnen zeggen: *Curaçao vooruit!*, maar onder dit opzicht is er geen vooruitgang.

IN MEMORIAM

J. H. M. Ellis

Officier van Gezondheid 1e. klasse N. I. L.

Overleden te Nijmegen op 17 Dec. 1920.

Zaterdagmorgen bereikte mij het ontstellende bericht van het plotseling overlijden te Nijmegen van dokter J. H. M. ELLIS. Hoewel wij allen wisten dat hij lijdende was, hadden ons nog kort geleden gunstige berichten omtrent zijn gezondheidstoestand bereikt, zoodat de doodstijding ons trof als een donderslag uit helderen hemel.

Voor het garnizoen op Curaçao, dat nog altijd hoopte dokter ELLIS weer spoedig hersteld op Curaçao terug te zien, en dat hem gaarne weer als Chef van zijn hospitaal zou hebben begroet, is dit plotseling overlijden een ernstig verlies, dat door allen, van hoog tot laag, wordt gevoeld. Want dokter ELLIS was niet alleen de zorgzame medicus voor zijn patienten, hij was voor allen een trouwhartig vriend en wie in een of onder opzicht hulp noodig had, klopte vol vertrouwen bij dokter ELLIS aan, wetende dat als hij geholpen kon worden, dit door hem geschieden zou.

En hoevelen zijn het niet geweest waaraan hij, in de lange reeks van jaren dat hij hier werkzaam was, zijn zorgen wijdde? Van 27 Juli 1895 toen hij als tijdelijk Officier van gezondheid aan den militairen dienst werd verbonden, bleef hij onafgebroken werkzaam tot 10 Juni 1912. Op dezen datum met verlof naar Europa vertrokken, keerde hij 19 Juli 1913 weder in de kolonie terug en bleef daar werkzaam tot 3 Juni 1920. Op 5 Maart 1910 was zijn tijdelijke verbintenis omgezet in een definitieve, terwijl op 11 Maart 1918 zijne benoeming volgde tot Officier van Gezondheid 1e klasse.

Uit deze data zien we dat hij dus met onderbreking van één jaar verlof gedurende bijna 25 jaren zijn goede diensten aan het garnizoen heeft bewezen. En nog hoopten we dat hieraan geen einde was gekomen en hij na terugkeer zijn arbeid ten bate van ons garnizoen zou voortzetten. Tot nu de verpletterende tijding komt, dat dokter ELLIS niet meer terugkeert, dat hij in stede van een tijdelijken rust, die we hem zoo gaarne gunden, de eeuwige rust is ingegaan. Volgens menschenbegrip ontijdig, waar hij toch eerst 51 jaren oud was en dus voor zijn gezin en voor ons allen nog zoo heel veel had kunnen zijn. Nu dit echter niet zoo heeft mogen zijn, moeten we berustend het hoofd buigen voor een wil, die machtiger is dan de onze.

Terwijl we aan de treurende familie onze diepvoelde deelneming betuigen, geven we daarbij de verzekering dat de nagedachtenis van dokter ELLIS bij het garnizoen van Curaçao in dankbare herinnering zal blijven.

Moge hij rusten in vrede.

Curaçao den 22 Dec. 1920.

De Commandant der Troepen.
C. VAN ROGGEN.

Ter overweging.

In den bloeitijd van het liberalisme placht men nogal eens te spreken over en hoog op te geven van wat men noemde een *christendom boven geloofsverdeeldheid.*

Dat was het echte liberale christendom, waarbij de Kerk en alles, wat tot de Kerk behoort, werd uitgeschakeld.

En natuurlijk wilde men ook niet van eenig dogma weten, noch van eenig gezag, of een godsdienst op positieven grondslag.

Het kwam er niet op aan, wat men geloofde.

Eenieder kon gelooven, en niet-gelooven, ja vóóral ook *niet* gelooven, hetgeen hij verkoos, om waardig te worden gekeurd het „christendom boven geloofsverdeeldheid" te beoefenen en als zoodanig gerekend te worden tot het verlichte en denkende deel der natie.

Wie dat „christendom" beleed, bracht den vrede in het land en kwam op een hooger plan te staan, waar de vrijzinnigheid hem met open armen en vleiende lofprijzing ontving.

Het verval van het liberalisme heeft echter ook het „christendom boven geloofsverdeeldheid" in zijn vaart naar beneden meegesleept.

Het had trouwens nooit veel aanzien bezeten of groote attractie uitgeoefend, maar thans wordt het ook van vrijzinnige zijde prijsgegeven en overboord geworpen.

Onder de rubriek „Kerknieuws" van het *Handelsblad* streek onlangs „een vrijzinnig medewerker" er ongenadig het vonnis over.

Hij hield een soort van politiek-kerkelijke verhandeling, waarin hij het „christendom boven geloofsverdeeldheid" aanduidde als „een schemerend ideaal van degenen, die van buiten-af het kerkelijk leven aanschouwen"' maar dat hij afwees als in strijd met de „werkelijkheid."

Het vonnis is, gelet op de zijde, vanwaar het werd uitgesproken, wel een afzonderlijke vermelding waard.

Men kan er zich alleen over verwonderen, dat het zoo laat komt.

Maar het „christendom" bovenbedoeld, was dan ook vele jaren een der meest geliefkoosde en opgetuigde stokpaardjes van al wat zich vrijzinnig noemde.

Het Vaderland had onlangs een artikel over het „politiek perspectief". De inhoud kwam hierop neer, dat de vrijzinnige partijen niet op verovering van het regeeringskasteel kunnen uitgaan; dat de positie van het tegenwoordig kabinet sterk is, „door het feit, dat eene andere regeering voorshands moeilijk denkbaar is"....

Hierbij zegt *Het Vaderland* eenige woorden, die de aandacht verdienen omdat zij zoo waar en zoo verstandig zijn.

„De Roomsche Staatsman wil in ons land nooit zijne levensbeschouwing met geweld aan andersdenkenden opdringen, al was het maar omdat hij weet, dat hij daardoor zijn eigen partij groot nadeel zou doen".

Wat *Het Vaderland* zegt, is volkomen juist, zoo kantteekende daarop het *Overijs. Dagblad.* Trouwens de aard van ons beginsel brengt mede, dat wij aan *gedwongen* overtuigingen onmogelijk kunnen hechten.

Wanneer men ons vrijheid laat en aan onze rechten niet raakt; wanneer men ons behandelt gelijk iedereen en *ons in alles het deel geeft, wat ons als staatsburgers toekomt,* zijn wij ruim tevreden en gunnen wij iedereen het licht van de zon. Zoo is trouwens het standpunt van den Katholiek in de hypothese van den modernen staat overal."

Daarom is het zoo dwaas en bekrompen het voor te stellen alsof ons volk van de „heerschappij van Rome" iets te duchten heeft.

Berichten uit de Kolonie.

Eerw. Zuster M. Juliana. ✠

De vorige week Zaterdagmiddag overleed in het St. Elisabeth's Gasthuis alhier de Eerw. Zuster M. Juliana na een ziekbed van nauwelijks 14 dagen gesterkt door de genademiddelen der H. Kerk.

De Eerw. Zuster M. Juliana (in de wereld Mej. Johanna Rombouts) werd geboren te Beek (N. Br.) den 28 April 1852, trad in de Congregatie der Gasthuiszusters van Breda den 20 Mei 1874, legde haar religieuze geloften af den 25 Mei 1875 en kwam op Curaçao den 1 Januari 1882. Sinds dien dag was zij onafgebroken met ijver werkzaam zoowel ter verpleging der melaatschen in Zaquito, als ook der krankzinnigen in Montecristo en der zieken in het St. Elisabeth's Gasthuis; in de laatste jaren echter toen de lasten van den ouderdom zich steeds meer deden gevoelen, hield zij zich onledig met het naaiwerk voor de arme zieken. Zij heeft gewerkt zoo lang zij kon, tot een ernstige ongesteldheid haar op het ziekbed wierp. Moge God, die het geringste zelfs beloont aan den minste der broeders bewezen, haar reeds het onvergankelijk loon als haar eeuwig erfdeel geschonken hebben.

R. I. P.

Dr. J. H. M. Ellis ✠

Een telegraphisch bericht, de vorige week Zaterdag hier aangekomen, bracht de diepschokkende tijding van het plotseling overlijden te Nijmegen van Dr. J. H. M. ELLIS. Als een loopend vuur verspreidde zich dien dag dat bericht door de stad en maakte overal een diepen indruk. Het kwam dan ook zóó plotseling, zóó onverwacht, dat niemand daarop was voorbereid. Vooral de meest geruststellende berichten, in de laatsten tijd, zelfs dien eigen dag nog per mail ontvangen, omtrent den staat zijner gezondheid, gaven zooveel moed, dat er een dergelijk plotseling einde door niemand verwacht werd.

Doch de mensch wikt, maar God beschikt.

Onherstelbaar, geweldig is dit verlies voor zijn weduwe en zoon; hard ook voor zijn geachte familie hier op het eiland.

Ook de Curaçaosche Maatschappij lijdt met dit afsterven een gevoelig verlies. Commandant van Roggen heeft den ontslapene hulde gebracht als garnizoensdokter. Doch ook buiten dien beperkten kring van het garnizoen, had Dr. ELLIS een breede schaar van vrienden en vereerders.

Want in de 25 jaar dat Dr. Ellis hier de geneeskundige praktijk uitoefende, had hij aller achting en sympathie gewonnen, was zijn minzaamheid, zijn bescheiden optreden, zijn geduld en hulpvaardigheid als geneesheer onder ons spreekwoordelijk geworden, werd hij vooral door de armen hoogelijk gewaardeerd en als op de handen gedragen, en allen wenschten en hoopten vurig, dat hij weer spoedig zou terugkeeren en weer met nieuwe krachten zijn nobel werk ten bate der menschheid zou voortzetten.

Doch al is hij ver van zijn geboortegrond gestorven, de armen allerminst zullen hun weldoener niet vergeten.

Bijna al die jaren was Dr. Ellis ook belast met het Krankzinnigen-Gesticht *Montecristo,* en alleen zij die hem van nabij daar goede sloegen, kunnen beoordeelen en getuigen, met welk een vaderlijke zorg hij die ongelukkigsten onzer maatschappij behandelde. Datzelfde getuigen de zieken van het St. Elisabeth's Gasthuis, welks bloei hem bijzonder ter harte ging.

Ook tegenover het Apostolisch Vicariaat heeft zich deze bescheiden en onbaatzuchtige figuur in al die jaren ten zeerste verdienstelijk gemaakt, hetgeen hoogelijk werd gewaardeerd en op prijs gesteld en van de allerhoogste zijde door de benoeming tot Ridder van de orde van Paus Gregorius den Groote zijn officieele erkenning ontving. Ook van andere zijden mocht Dr. Ellis zijn werk gewaardeerd zien. Zoo was hij gerechtigd tot het dragen der versierselen van de Kroon van Italië, van Z. K. Orde van Oldenburg, van de Kroonorde van Pruisen, en van de 3e klasse van Bolivar.

God loone den overledene voor al zijn goede werken en troostte zijn hoog geachte familie in hun zwaar verlies.

R. I. P.

Cur. Petroleum-Maatschappij.

Zondag en ook Maandag middag kwam in deze haven aan een nieuwe olietankboot voor de Curaçaosche Petroleum Maatschappij.

De eerste heet *Satoe,* de tweede *Toedjoe.* Beide zijn van hetzelfde type als de reeds vroeger aangekomen *Lima.* Er worden er nog meer verwacht. Zij zijn allen oude voor het doel omgebouwde afgedankte Engelsche Monitors. Hoewel met deze tankbooten wel is waar een kleinere lading olie aangebracht wordt dan door de sleepbooten met de lichters, gaat de heen en terugreis naar en van Marabaibo veel vlugger in zijn werk. Bovendien hadden de lichters voortdurend veel reparatie noodig. Naar het schijnt zullen de lichters geleidelijk door tankbooten vervangen worden. De sleepboot *Ajax* is reeds naar Tampico vertrokken en voor den dienst Curaçao-Maracaibo afgeschreven.

Naar wij vernemen zijn deze nieuwe tankbooten bemand met Chineezen en Javanen en zullen dezen op deze schepen in dienst blijven, bij gebrek aan voldoend Curaçaosch personeel.

Ook de bouw van de sleephelling op *Asiënto,* waaraan voor 250 man werk te vinden is, ondervindt aanmerkelijke vertraging door gebrek aan werkvolk.

Het is wel vreemd.

Curaçao stuurt zijn eigen werklieden naar Cuba, en moet nu vreemde arbeidskrachten zooals Chineezen en Javanen importeeren. Naar wij hoorden, zouden de oude lichters, die tot nu hoe dienst deden om de ruwolie van Maracaibo aan te brengen, binnenkort een groote schoonmaak ondergaan en omgebouwd worden tot drijvende hotels voor deze Chineezen en Javanen.

Er is thans een groote blikfabriek op de *Isla* in aanbouw welke na voltooing in staat zal zijn om tot 3000 blikken per dag af te leveren. Doch voorloopig zal het nog wel niet noodig zijn de capaciteit tot dat maximum op te voeren.

De export van kerosine en gasoline naar buiten de kolonie wacht op de voltooing van deze blikfabriek.

R. K. Volksbond.

Deze jonge, zich krachtig ontwikkelende Vereeniging zet met jeugdig vuur en enthusiasme haar werkzaamheden voort.

De vorige week had een vergadering plaats onder leiding van den Heer J. H. SPROCKEL, President van de Organisatie-commissie. Het doel dezer bijeenkomst was voor Otrabanda thans een vast bestuur te kiezen. Bij meerderheid van stemmen werden gekozen de Heeren HARRY DE JONGH als President, JOHAN RIB vice-President, A. E. GOILO, secretaris, JOZEF ELLIS, penningmeester. Na afloop dezer verkiezing wenschte de Heer Sprockel het nieuw gekozen Bestuur geluk, terwijl de Heeren de Jongh en Rib den leden hun dank brachten voor het in hen gestelde vertrouwen.

Een dergelijke vergadering had deze week Maandag plaats ook te Pietermaai.

Het Bestuur dat voor de afdeeling Pietermaai werd gekozen, is thans definitief saamgesteld uit de Heeren J. H. SPOCKEL President, GERARDO SIMONS, vice-president, RAMON DE CASTRO, penningmeester en RAFAEL E. HENRIQUEZ, secretaris.

Nu deze beide afdeelingen van Otrabanda en Pietermaai ieder hun afzonderlijk Bestuur hebben, zal dezer dagen hieruit het Centraal of Hoofdbestuur gekozen worden, dat de opperste leiding van de R. K. Volksbond op zich zal nemen.

De zaken marcheeren best. Reeds nu is vastgesteld, dat 75% der contributies enz. wordt bestemd tot het vormen van een kapitaal als *ziekenfonds,* om aan leden tijdens hun ziekte een uitkeering te verstrekken.

Dagelijks komen nieuwe aanvragen in voor het lidmaatschap. Reeds bestaat de Vereeniging uit 750 leden.

Muziekuitvoering.

Naar wij van gezaghebbende zijde vernemen, heeft de Heer van Roggen, Commandant der troepen gezorgd voor een nieuwe attractie bij gelegenheid der muziekuitvoering op a.s. Zondagavond. Geheel en al in overeenstemming met den aard van het kerkelijk feest zullen door de *Militaire Zangvereeniging* tijdens het avondconcert eenige toepasselijke liederen worden ten gehoore gebracht.

Twee dezer liederen worden gezongen tusschen het 2e en 3e nummer van het concert, twee andere tusschen het 3e en 4e nummer. Met het oog op de godsdienstoefeningen zal het concert dien avond eerst ten 8 uur beginnen. Zoowel de oprichting als het openbaar optreden dezer militaire zangvereeniging met een dergelijke program juichen wij ten zeerste toe.

Wij twijfelen er niet aan of deze poging tot veredeling van den volkssmaak op het gebied van den zang zal zoowel op de militairen als ook op het publiek zijn gunstigen invloed niet missen. Wij hopen het militaire zangerskorps nog meermalen te zien optreden.

Administratie van Financiën.

Opbrengst der middelen van het eiland Curaçao over het 3e kwartaal 1920

	3 kw. 1920	*3 kw. 1919*
aan invoerrecht	f 102.079	53.507
accijns	80.467	46.453
overdrachtsbel.	15.828	2.460
grondbelasting	14.284	24.133
buitengewone inkomstenbel.	12.220	40.045
samen met alle andere belast.	f 274.942	f 227.329
Totaal over de geheele kolonie	f293.549	254.888

Inkomsten van onderscheiden aard.

	3e kw. 1920	3e kw. 1919
Curaçao	f 299.974	f 200.122
voor de geheele kolonie	f 331.031	f 212.368

Onder die som van f 331.031 is begrepen een bedrag van f 230.289 voor verkochte levensmiddelen door het Bureau van Voedselvoorziening.

Ontvangen.

In dank ontvangen een kalender van 1921, reclame van *the Manufactures Life Assurance* Cy waarvan de Heeren J. & D. JESURUN alhier de agenten zijn.

Hendrikschool.

De vorige week werden aan drie leerlingen van de 9e klas der Hendrikschool *D. Capriles, R. W. Muskus,* en *J. H. R. Beaujon* het getuigschrift uitgereikt dat zij met vrucht de hoogste klas dezer school doorloopen hebben.

Auto-botsing.

Gisterenmorgen ten 7 uur heeft er op de Roode Weg tegenover *Guan Domingo,* ter plaatse waar men bezig is den weg te herstellen, een ernstige botsing plaats gehad tusschen den autotruck No. 202 van *Savonet* en auto No. 134. Naar wij van ooggetuigen vernamen, reed de auto terug om uit te wijken, daar de weg aldaar op het oogenblik te smal is, om elkander te passeeren. Doch de truck reed met volle vaart op den auto in, die bijna geheel vernield werd. Ook de truck bekwam ernstige schade.

Persoonlijke ongelukken, althans van ernstigen aard, kwamen gelukkig hierbij niet voor.

De Cur. Sisal Maatschappij.

Een bericht dat deze week in de stad de rondte deed, heeft een treurigen indruk gemaakt.

De *Eerste Sisal Maatschappij* gevestigd op de plantage *Mount Pleasant* (Malpais) heeft haar bedrijf gestaakt. Aan de waarheid van het feit behoeft niet meer te worden getwijfeld. Het is zeker.

Er kunnen natuurlijk allerlei gissingen gemaakt worden. Doch dit mogen we wel als vaststaande aannemen dat de Maatschappij geheel haar kapitaal heeft opgeteerd, en onmogelijk opnieuw bij ons Gouvernement of liever bij de Regeering van het Moederland om een nieuw voorschot kon komen aankloppen. Want tot nu toe heeft de Regeering reeds tot een totaal bedrag van 160.000 gld. aan renteloos voorschot in deze onderneming gestoken. Het laatste voorschot, het vorige jaar door den Minister toegekend, werd in den vorm van aandeelen in de onderneming belegd. Voor ons Gouvernement beteekent deze débacle een geweldige strop, en het ergste nog vinden wij, dat de blijvende indruk, die de mislukking dezer onderneming zoowel in het Moederland als in het buitenland zal achterlaten, voortaan deze zal zijn, dat het een waaghalzerij is zijn geld in een Curaçaosche onderneming te steken. Wij vreezen eveneens, dat deze débacle voor goed aan alle landbouwillusies den doodsteek zal toebrengen. Voor de pessimisten is het zeker koren op hun molen.

Hoe ver de inzinking van het bedrijf reeds gevorderd is, moge hieruit blijken, dat de groote autotruck reeds is te gelde gemaakt, om in het bezit van de noodige contanten te komen om deze week het werkvolk op Malpais werkzaam hun verschuldigd loon te kunnen uitbetalen.

Het is uiterst moeilijk reeds nu in zijn vollen omvang de gevolgen van de likwidatie van dit bedrijf te overzien.

De sisalaanplant zelf zal van deze tijdelijke staking wel het minste te lijden hebben. Immers door den geringen regenval waren de meeste oogstbare planten toch te zwak, om van haar bladeren beroofd te worden, terwijl het allergrootste gedeelte van den aanplant den oogstbaren leeftijd nog niet eens bereikt heeft. Voor zoover wij weten was de kwaliteit der reeds geoogste vezels uitstekend. De duizende kilo's vezels, die in den loop van dit jaar, sinds de rapsador in werking was, werden uitgevoerd, behaalden een goeden prijs. De sisalaanplant, die nog bovendien kan uitgebreid worden, vertegenwoordigt zeker een zeer belangrijk kapitaal. Ons Gouvernement zal door haar kapitaal van 160.000 fl aan renteloos voorschot wel de voornaamste crediteur zijn van deze Maatschappij in likwidatie, en als zoodanig er het meeste belang bij hebben dat het bedrijf op een of andere wijze wordt voorgezet.

Zou er zóó veel tegen zijn, dat ons Gouvernement zelf in ruil voor het renteloos voorschot het heele zaakje overneemt en op denzelfden voet — neen, op meer bescheiden, op minder royalen voet — voortzet?

Alg. Nederl. Verbond.

Volgende week Donderdagavond ten 8 uur zal er een belangrijke algemeene vergadering worden gehouden in de zaal van den Kolonialen Raad der *Groep Nederlandsche Antillen* van het *Alg. Nederl. Verbond*. Over het doel dezer Vergadering zijn de leden reeds per circulaire ingelicht. Behalve verkiezing van drie bestuursleden, waarvoor de leden reeds hun stembiljet ontvangen hebben, staat ook wijziging van het reglement op de agenda, in verband met de verhooging der bijdragen der leden.

Vliegdemonstraties in Venezuela.

Op Zondag 12 December hadden 's morgens ten 6½ uur te Maracay in tegenwoordigheid van Generaal J. V. Gomez, President van Venezuela twee opstijgingen plaats met een vliegmachine-Cuadron type G. 3. Deze toestellen werden bestuurd door twee leerlingen van de Venezolaansche militaire Vliegschool, de Luitenants Leonardi van Trujillo en Fortoul van Caracas. Er werd een hoogte van 400 Meters bereikt. Het is de eerste maal dat een dergelijke vliegtocht in Venezuela plaats vindt in vliegtoestellen bestuurd door Venezolanen.

Het Gouden Feest van de Parochie Pietermaai.

Op waardige wijze heeft de Parochie van Pietermaai de reeks kerkelijke jubiléa, die de Missie dit jaar gevierd heeft, besloten.

De parochianen waren door een driedaagsche godsdienstoefening, geleid door de paters J. VAN DER VEER en R. BÜHRS voorbereid.

De rijk versierde kerk bood een feestelijken aanblik. Het nieuw gepolychromeerde presbyterium trok en verdiende ook alleszins de meeste aandacht. Algemeen is de bewondering, die dit kunstwerk in deze dagen inoogstte, dat dit omvangrijke werk door een Curaçaosche vakman op dergelijke artistieke wijze is tot stand gebracht kunnen worden. Het stergewelf, de muren rondom, alles prijkt in rijkdom van frissche, zachte, harmonieuse kleuren, die een lust zijn voor het oog.

De schilder de Heer CHEVALIER MADURO heeft door zijn kunstvaardige hand de parochiekerk van Pietermaai verrijkt met een monumentaal werk dat naar wij hopen nog aan het verre nageslacht zal verkondigen, hoezeer de voorzaten van 1920 den luister van Gods Huis beminden.

Het geheele kerkgebouw prijkte in slingers, die in sierlijke lijnen langs de muren en pilaren afhingen.

Vooral de drie lichtkronen getuigden van fijnen artistieken smaak. Aan den voorgevel tusschen de beide hoofddeuren hing onder een troonhemel, overstraald van electrisch licht het portret van Mgr. C. BLOMMERDE den eersten pastoor der Parochie. Mejuffrouw FLORENCE MADURO, aan wie de eer van het ontwerp en de uitvoering dezer kunstzinnige versiering toekomt, heeft weer een keer te meer bewezen, welk een verborgen talenten en hulpvaardigheid zij voor het Huis des Heeren ten dienste stelt. Ook de dames, die haar bij de uitvoering van dit moeizame werk dagen lang ter zijde stonden, deelen in dien lof.

Ten 9 uur trad Mgr. VUYLSTEKE, afgehaald door den President en Vice-President en begeleid door alle leden van het Feestcommitté tusschen de opgepakte menigte den tempel binnen onder het zingen van den imponeerenden feestzang: *Ecce Sacerdos*. Vóór de Communiebank had reeds Zijn Exc. Gouverneur HELFRICH vergezeld van zijn militairen adjudant en den H. E. G. Heer A. D. CAPRILES, majoor-commandant der rustende schutterij plaats genomen.

De Pontificale Hoogmis opgedragen door Z. D. H. Mgr. VUYLSTEKE, werd geassisteerd door de H. E. Pater M. LUYCKX Vicaris als *presbyter assistents* de Eerw. Pastoors J. GIJLSWIJK en M. v. D. ELSEN als *troondiakens* en de Paters P. A. EUWENS en A. SARIS. als diaken en subdiaken, terwijl ook de andere functiën door de Paters werden waargenomen.

Voor de eerste maal werd bij deze plechtige gelegenheid de Mis van CONCONNE uitgevoerd met orkest onder leiding van den Heer J. PALM, terwijl de Eerw. Pater H. SMIT het koor der zangeressen dirigeerde. Zoowel zang als orkest maakte een voortreffelijken indruk. Alleen ingewijden kunnen beseffen welk een voorbereidende studie, hoeveel uren van repetities het gekost heeft, om zulk een onberispelijke uitvoering, zulk een prachtig ensemble van koor en orkest ten gehoore te brengen.

Na afloop der H. Mis volgde de receptie in de Pastorie.

Onder de aanwezigen merkten wij op Zijn Exc. den Gouverneur der kolonie, met militairen adjudant, den Heer A. D. CAPRILES Commandant der Schutterij, de Heeren S. M. L. MADURO en B. V D VEEN ZEPPENFELDT leden van den Kol. Raad, den Heer ROB. DE LANNOY, al de Heeren en Dames van het Feestcommité.

Met een gloed van welsprekendheid en enthusiasme die de aanwezigen begeesterde, voerde allereerst het woord de Heer EDUARDO F. JANSEN, President van de Feestcommissie, die hulde en dank bracht aan Mgr. en de Pastoors der parochie en aan allen, die tot het welslagen van het feest hadden medegewerkt. Uit naam der St. Josefsgezellen sprak de Heer LUIS G. LEANEZ terwijl de Heer J. M. SPROCKEL als vertegenwoordiger van den nieuwen R. K. Volksbond optrad.

Aandoenlijk was het wederwoord van Mgr. VUYLSTEKE, wiens dankwoord speciaal gold aan Pater LUD. JANSEN oud pastoor der parochie, die bijna 45 jaar lang zich geheel opgeofferd heeft voor zijn beminde parochianen van Pietermaai.

Treffend was het moment toen op het slot van deze toespraak Mgr. ZExc. den Gouverneur uitnoodigde het gouden eerekruis van officier der *Oranje Nassau* orde, door hare Majesteit de Koningin bij gelegenheid van hare Verjaardag op 31 Aug. geschonken, den grijzen priester op de borst te hechten.

Luide houra's en fanfares weerklonken en veler oog was met tranen gevuld.

Inmiddels hielden het orkest der Weesjongens van Scherpenheuvel de honderden, die op het plein voor de pastorie stonden saamgestroomd, in blijde opgewekte stemming.

Plaatsgebrek belet ons even uitvoerig ook van de avond-Godsdienstoefening melding te maken.

De feestrede van den Zeer Eerw. Pastoor J. VAN DER VEER hield de tallooze menigte bijna een uur lang geboeid, en wekte levendige gevoelens van geloof, dank, en volharding in de christen schare.

Het is een dag rijk aan emoties geweest voor de parochie van Pietermaai, die dankbaar in de herinnering zal blijven voortleven

Officiëele berichten.

Irad. N. Arrindell op St. Martin N. G. is benoemd tot tijd. agent van politie 2e klasse.

De kapitein der Infanterie van het leger in Oost-Indië, J. van der Zee, gedetacheerd bij de troepenmacht op Curaçao, is tijdelijk belast met de waarneming van de betrekking van gezaghebber op St. Martin N. G., St. Eustatius en Saba.

Mej. A. S. Waymouth is benoemd tot tijdelijke onderwijzeres 3e klasse in deze kolonie en werkzaam gesteld aan de openbare school te Philipsburg op St. Martin N. G.

De infanterist E. E. W. Fistler is op zijn verzoek eervol ontheven van zijn verdere werkzaamstelling bij de politie.

Th. S. Sling is benoemd tot tijd. agent van politie 2e klasse.

Aan Mevr. H. Dinzey Anslyn, tijd. onderwijzeres op St. Martin N. G., thans met verlof te New-York, is op haar verzoek eervol ontslag uit 'slands dienst verleend.

Mevr. S. A. L. Groeneveldt op St. Martin N. G. is benoemd tot tijd. kweekelinge aan de openbare school te Beneden Prinsenkwartier.

Aan den agent van politie 2e klasse C. P. Rib is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

De agent van politie 1e klasse H. Vermeulen is tijdelijk belast met de functiën van hoofdagent.

Aan den hulpseiner bij den post voor D. T. alhier W. A. Conner is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

Aan den R. K. Geestelijke van den 2n rang J. D. Okhuyzen is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Aan den districtmeester van het 2e en 3e district alhier F. K. Thielen is tot verder herstel van gezondheid zes weken verlofsverlenging verleend.

Aan Mej. A. E. de Haseth, schrijfster ten kantore van den Inspecteur van het onderwijs, is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

Aan den 1n. commies ter Gouvernements-Secretarie Ph. F. Corsira is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

Gedurende de afwezigheid van den heer F. G. Mensing wordt de heer J. C. J. Mensing belast met de functiën van wijkmeester van de 2e wijk Willemstad.

Hollandsche Bank voor West-Indië

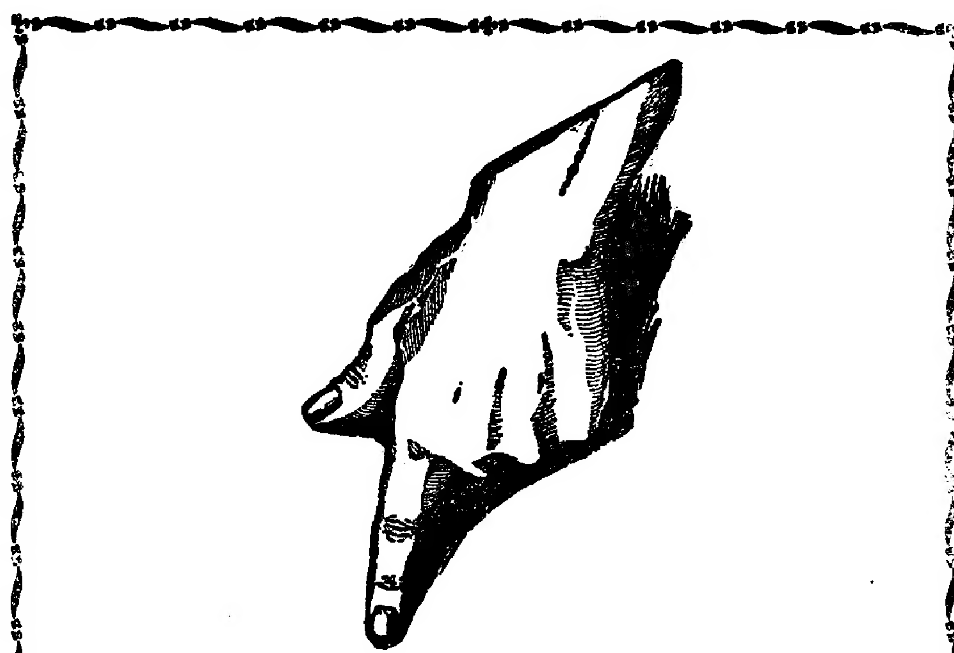
Tot Commissaris van de *Hollandsche Bank* voor West-Indië is benoemd Jhr. Mr. B. J. DE JONGE, directeur der Bataafsche Petroleum Maatschappij

Niet duidelijk.

Onder dit opschrift zegt het Koloniaal Weekblad van 18 Nov:

Er zijn in de politiek van die dingen, welke een gewoon mensch niet zoo aanstonds snappen kan. Zoo begrijpen wij niet, hoe het volgende te rijmen is.

Verleden jaar heeft de Koloniale Raad met algemeene stemmen verworpen een begrootingspost, bestemd om een hooger salaris dan het wettelijk vastgestelde of een toelage daarboven toe te kennen aan uit te zenden ambtenaren In het begin van dit jaar verklaarde de Regeering — nog wel bij gelegenheid van een voorstel, om het traktement van den directeur van publieke werken maar even met f 5600.— te verhoogen —, dat zij meende zich voorloopig te mogen neerleggen bij deze beslissing. Dat leek op zichzelf reeds onbegrijpelijk Wij lieten op de mededeeling daar van aanstonds volgen, dat wij nog onlangs van uitzending op een bezoldiging boven de „organieke" gehoord hadden. Het schijnt, dat dit niet onjuist geweest is, althans bij ontwerp tot wijziging van de Curaçaosche begrooting voor 1920 worden aangevraagd de volgende bedragen, welke boven de uitgetrokken bezoldigingen moesten worden toegekend:

„f 3000 — voor een lid van het hof van justitie,

f 3000 — voor den administrateur

f 500.— voor den hulplandbouwkundige,

f 1000.— voor een machinist-werkbaas.

Hoe kan met dit nu noemen een zich neerleggen bij de beslissing van den Kolonialen Raad? En de nu billijkheid tegenover vroeger uitgezonden ambtenaren wordt op deze wijze bestendigd. Wanneer zal men eens behoorlijke bezoldigingen gaan geven?

Wij herinneren ons ook niet, maar het is niettemin mogelijk, dat deze zaak in den Kolonialen Raad is behandeld geweest.

Tegen muskieten-larven.

Een bericht in de Hollandsche bladen meldt, dat het Instituut Pasteur een middel gevonden heeft om muskietenlarven te verdelgen. Volgens het telegram is thans ontdekt dat, indien *formaline* in poedervorm op het water gestrooid wordt de larven spoedig vernietigd worden zonder dat de visschen in het water er nadeel van ondervinden terwijl het water als drank geen schade ondervindt Een oplossing van formaline in water is sterk prikkelend en desinfecteerend, maar men hoopt dat de oplossing muskietenlarven zal vernietigen zonder schadelijk voor menschelijk gebruik te zijn.

De Koloniale spaarkas.

Wij ontvingen het jaarverslag van de Koloniale Postspaarbank over 1919. Het trok onze aandacht, zegt het Kol. Weekblad dat aan de debet zijde de waarde der effecten staat geboekt naar de aankoopwaarde, alettegenstaande daarop een zeer belangrijk koersverlies is geleden, veel te groot, dan dat die uit het reservefonds zou kunnen gedekt worden.

Tarieven-oorlog tot 't uiterste.

Naar aanleiding van de aankondiging van een vermindering van de vrachttarieven door de Fransche stoomvaartmaatschappijen op de groote vaart, zond admiraal Benson voorzitter van de Amerikaansche *Shipping Board*, een aansporing aan de Amer. maatschappijen om hare exploitatie-uitgaven zoo in te krimpen, dat zij tegen die Fransche mededinging kunnen opbieden.

Vreezen de Fransche bladen een strijd in die richting tot het uiterste, de buitenstaander zal niet zonder genoegen zien, dat er zoo kans ontstaat, op vermindering van vrachttarieven.

Papieren Panama-hoeden.

„Een onzer medewerkers, schrijft het „Hbld." kocht in een van de grootste en bekendste hoedenwinkels van Amsterdam voor ongeveer f 20 een Panama. De hoed werd hem zonder eenige bijzondere mededeeling verkocht en onze medewerker verwachtte dus, zooal niet een hoed uit Panama, dan toch een hoed van fijn gevlochten stroo te ontvangen.

Te huis gekomen ontdekte hij, dat de Panama van...... papier gevlochten was. Er schijnt in Japan een inindustrie van goedkoope papierreepen gevlochten hoeden te zijn. Een vriend, die eens een dergelijken hoed gekocht had — die niet gewasschen kan worden! — en die na een zware storbui tot een massa weeke pap was geworden — althans totaal bedorven was — waarschuwde hem"

Aan dit bericht kunnen wij nog toevoegen, dat volgens inlichtingen ons verstrekt door een hoedenimporteur in Holland. deze hoeden uit Japan werden ingevoerd, dat zij als materiaal volstrekt niets waard zijn, maar op het oog zeer mooi en spierwit van kleur zijn en voor 10 tot 20 gld. per stuk verkocht worden.

Oud-President Castro.

Het volgende allerdwaast sensatiebericht, nog wel uit Curaçao verzonden, vonden wij in de Hollandsche bladen van 20 October vermeld. Vermoedelijk staat het in verband met den inval in Tachira van Generaal Peñalozzo, die in twee dagen tijds onderdrukt werd, en waarvoor men op zoo'n slinksche manier ook hier in de kolonie propaganda zocht te maken.

Ziehier het bericht:

Blijkens een telegram uit Willemstad, op Curaçao, is ex-president Castro in Venezuela weer ten tooneele verschenen. Honderden menschen in Venezuela zijn gevangen genomen. Het heet, dat alle partijhoofden in Venezuela zich hebben verbonden om den huidigen president, generaal Gomez, ten val te brengen Deze vroeg in een proclamatie den steun van het geheele land tegen Castro.

Phosphaat.

Handelsberichten geeft de volgende cijfers ter vergelijking met de in 1920 tot 7 Augustus verscheepte 39.562.000 KG, phosphorzure kalk, afkomstig va den mijnen der mijnbouwmaatschappij „Curaçao."

1913	6,285,000	KG
1914	15,431,000	„
1915	31,308,000	„
1916	14,468,000	„
1917	3,582,000	„
1918	nihil	„
1919	10,052,000	„

Officiëele berichten.

Van de vorige week.

Aan den heer J. A. de Haseth Jr. is op zijn verzoek eervol ontslag verleend als 1ste Luitenant bij het rustende Curaçaosche Weerbaarheidskorps.

De hulpbrievenbesteller E. Kibbelaar is bevorderd tot brievenbesteller 2e klasse en de tijd. hulpbrievenbesteller C. Deville definitief als zoodanig benoemd.

Aan den agent van politie 2e klasse H. W. van Cleef is tot herstel van gezondheid drie weken verlof verleend.

Aan den agent van politie 2e klasse W. H. Muller is tot herstel van gezondheid drie weken verlof verleend.

Aan den telegram- en brievenbesteller op Aruba W. de Cuba is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

Aan den districtmeester van het 2e en 3e district alhier F. K. Thielen is tijdelijk vergund om in de stad te wonen.

De districtmeesters alhier F. K. Thielen en R. J. Beaujon Jr. zijn benoemd tot ambtenaar van politie voor het stadsdistrict.

Aan den seiner 1ste klasse bij den post voor D. T. alhier J. W. Peiliker is veertien dagen verlof verleend, met vergunning dit verlof buiten Curaçao door te brengen.

Aan den agent van politie 2e klasse G. Tromp is tot verder herstel van gezondheid veertien dagen verlofsverlenging verleend.

Antonie Sefania is benoemd tot tijd. agent van politie 2e klasse.

De heer A. G. Statius Muller is eervol ontheven als hoofd van het bureau voor voedselvoorziening alhier, onder dankbetuiging voor de vele en goede diensten aan de kolonie bewezen.

Aan den boschwachter op St. Eustatius A. Spanner is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

Aan den Postdirecteur alhier H. J. C. Henriquez is een verlofsverlenging voor den tijd van een jaar verleend, teneinde zich in het belang der kolonie verder geheel bezig te kunnen houden met de nood zakelijke leiding van de stroohoedennijverheid in de kolonie.

De onderwijzer 3e klasse C. J. Krijt, hoofd der Emmaschool alhier, is eervol ontheven van zijn tijdelijke werkzaamstelling aan de Hendrikschool, en wederom belast met de functiën van hoofd der Emmaschool.

Buitenland.

Meer auto's dan kinderen.

Er liepen op 31 Dec. 1919 in de Vereenigde Staten van Amerika 7.558 848 automobielen, op de 8.750 000 van de gansche wereld, dus 84 pCt. Vroeger was het toerisme in Amerika een sport als in Frankrijk, heden zijn de auto's het bloed van de Staten.

In 1919 werden er 1.947.046 wagens gemaakt, voor een waarde van 1.885.102 546 dollars, samen met de waarde der onderdeelen bracht de auto-nijverheid voor een bedrag van 3 milliard dollars voort. Zij staat boven alle andere industrieën in de Staten. De schoeiselfabricatie en het volkomen drukkersbedrijf beloopen amper 1 milliard. De gansche stoffen- en kleederenaanmaak voor de mannen en ook die voor de vrouwen liepen niet in het miljard.

Er werden verleden jaar in de Vereenigde Staten meer nieuwe auto's gemaakt dan er kinderen werden geboren, voor een grooter waarde dan er kolen werden gedolven, en granen werden geteeld, voor een derde van den gansche omloop der munten [die 5 milliard 800 duizend dollars bedraagt], voor het dubbele van het goud in Amerika (935 millioen].

Rekenen we maar 5000 kilometer die een wagen in een jaar loopt, en maar door elkaar 3 inzittenden dan hebben de auto's anderhalf maal zooveel reizigers vervoerd dan de treinen.

De landbouw gebruikt 2 millioen auto's en trekmotoren, en dit aantal verdubbelt elk jaar. Er zijn nog in Amerika 21 millioen paarden, elk paard eet de vruchten van 2 hectaren op, dus 40.000 000 hectaren, die langzamerhand aan den mensch moeten ten goede komen.

Het Amerikaansche gouvernement heeft in 1919 94 millioen dollar automobieltaxen ontvangen en daarvan 55 millioen aan de wegen besteed.

Van dien millioenendans van auto's werden er uit Amerika slechts 82.730 uitgevoerd, dus 96 pCt. bleven in den lande.

De middenprijs van een automobiel was in 1914: 951 dollar, nu is bij 1103 dollar, dus niet zoo bijzonder duurder geworden, omdat de aanmaak zelf beter werd ingericht.

Hoe Ambtenarij werkt.

De Berlijnsche corr. van de *N. R. Ct.* vertelt:

De [even adem scheppen, want nu komt een naam van een Duitsche maatschappij en onze oostelijke naburen trachten veelal in een naam tegelijk een heele definitie te geven] „rijks-beschermings-vereeniging der fabrikanten van en groothandelaars in levensmiddelen" deelt mede, dat zij in het begin van dit jaar van het rijksgraanbureau een partij tarwepoeder kreeg, om er puddingpoeder van te maken. Verschillende afnemers klaagden over de kwaliteit, maar het zooeven genoemde regeeringsbureau verklaarde die klachten voor ongegrond.

Een spoorwegambtenaar neemt een van de bezendingen in beslag [dat kan smokkelwaar zijn, denkt hij] en stuurt een monster naar het zooeven genoemde rijksgraanbureau, dat niet vermoedt met een product van zijn eigen bureau te doen te hebben—laat de monsters chemisch onderzoeken, en de spoorwegambtenaar ontvangt een officieele verklaring, dat de door hem ingezonden waar ongeschikt is voor menschelijke voeding!

Geen oogen en toch zien.

Belangrijke mededeelingen worden gedaan door een docent aan de hoogeschool te Parijs, met name Louis Faricoule, beter gekend onder zijn dichtersnaam Jules Romains, in zijn nieuw wetenschappelijk boek „La Vision Extra-retinienne".

Jules Romains zou bewezen [?!) hebben dat men voorwerpen, kleuren en vormen kan waarnemen zonder behulp van de oogen.

Het gezicht kan uitgeoefend worden, verklaart hij, door de huid van het gelaat of van andere lichaamsdeelen. In de bovenhuid eindigen immers onzichtbare zenuwen, die volgens Romains zooveel volledige oogen zijn, die in betrekking staan met het centraal zenuwstelsel.

Faricoule Romains heeft vijf menschen bij toeval gekozen, wetenschappelijk behandeld; vooral met de hulp van het hypnotisme is hij er in geslaagd hen allen langs alle deelen van de huid te doen zien. Zij lezen een dagblad met den neus; zij nemen grootere teekeningen waar met de huid van de borst en onderscheiden voorwerpen langs aangezicht en rug. Na veel moeiten is Romains er in gelukt zijn eigen gezicht aldus te ontwikkelen, en hij is van oordeel, dat het vermogen om met gansch de huid te zien, algemeen is bij den mensch.

Hij vraagt dat men nader zijn ontdekking zal ontwikkelen ten behoeve vooral van de blinden.

Hoe minder men weet, hoe meer men „verdient".

In een lezing ten aanhoore van de *„Académie des Sciences Morales et Politiques"* te Parijs gehouden, heeft de heer Henri de Weindel, gedelegeerde der onlangs opgerichte *C(onfédération des) T(ravailleurs) I(ntellectuels)*, een boekje, een *„Cahier de revendications"*, open gedaan over de veranderde loonsverhoogingen in het algemeen en over de pecuniaire nood der intellectueelen in het bizonder.

Uit de cijfers, door den heer de Weindel aangehaald, blijkt o.a., dat een „conseiller de préfecture" — altijd een doctor in de rechten, met 4 tot 6 studie-jaren, zijn „lycée"- of gymnasium-tijd niet meegerekend! — een traktement ontvangt van hoogstens 5000 francs, terwijl de bediende, belast met het binnen-en-uitlaten zijner bezoekers, het leegen van zijn papiermand en het afstoffen zijner kantoormeubels, een minimum-salaris geniet van 5200 francs, wat óók het jaarloon is van den modellenboetseerder aan de Staats-porcelein-fabriek te Sèvres — een „ouvrier d'art"! — en van de zaalknechts bij de Staats-tapijtweverij der Gobelins.

Maar de atelier-chefs bij deze inrichtingen moeten zich behelpen met 4000 francs per jaar, d. i. met de heift minder dan de „chef des hommes de peine", de meesterknecht voor het ruwe werk: sjouwers, handlangers, zaal-aanvegers etc., wier honorarium 6000 francs bedraagt.

Te Parijs is het maximum-salaris van een onderwijzer bij de lagere scholen5500 francs, dat van een „licencié" (leeraar met academischen graad) 9200 en dat van een leeraar eerste klas aan de gymnasia, een zgn. „agrégé", 14000 frs. Een bekwaam werkman in de automobielindustrie verdient er 6 frcs. per uur, of het jaar op driehonderd acht-urige werkdagen berekend, 14400 francs.

Tot zóóver de vergelijkende gegevens van den heer de Weindel, waaraan ik een bizonder treffend item wil toevoegen:

De onlangs voor de zooveelste maal geamputeerde doctor Vaillant, chef van den radiographischen dienst in een der grootste Parijsche ziekenhuizen — deze man, een „slachtoffer der wetenschap" in letterlijken zin, heeft, door de werking der cathodische stralen, successievelijk verscheidene vingers, een hand en een beneden-arm verloren! — geniet een salaris van vijfduizend francs per jaar. Maar de diensten van een Parijschen straatveger, die dikwijls niet vegen kan, of, tenminste, dikwijls niet veegt, en, op zijn bezem leunend, in de schildwachtignonchalante houding van „Beroemde tijdgenooten thuis,', over den loop der dingen peinst, de diensten van zoo'n Parijschen straatveger worden gehonoreerd met 817 francs per maand of negen-duizend-acht-honderd-en-vier frcs. per jaar.

Engeland en het Vaticaan.

In het Lagerhuis deelde Lloyd George mede, dat de regeering beslist had, dat het in het openbaar belang gewenscht was de vertegenwoordiging van Groot-Brittannië bij het Vaticaan, welke sedert het eerste oorlogsjaar had bestaan en gunstige resultaten had opgeleverd, voort te zetten.

Zou hier in en Nederland het algemeen belang het ook winnen van een benepen anticlericalisme?

Ze heeft geen kind.

De „Figaro" vertelt van de nieuwste mode-dwaasheid te Parijs.

Een heer en een dame kwamen in een restaurant. De dame had in haar armen een ... pop. Een gewone speelgoedpop, waaraan tot nu toe alleen kleine meisjes haar moederlijke zorgen wijdden.

De pop had het gebruikelijke vlashaar, en een gekleurd jurkje aan. Het kunstkind mocht tijdens het diner op tafel liggen. Toen nam mevrouw het weer in den arm.

Het staat er niet bij, maar men kan er zeker van wezen, dat mevrouw geen kinderen heeft, zels niet één of de door de mode als uiterste toegestane twee.

Daarom heeft ze nu een pop en wijdt daaraan haar hart.

Welk een wereld van ellende ligt er toch in de mode-slavernij.

Het raar geval der kranten.

Een zeer merkwaardig beeld van den zonderlingen toestand, waarin de kranten door den oorlog zijn geraakt, wordt gegeven door hetgeen onze collega de *Boston Transcript* overkwam. Dit is een der meeste bekende Amerikaansche bladen, dat des Zaterdags uitkomt met tal van bijzondere bijvoegsels, zoodat het geheel nummer bijna een Engelsch pond weegt. Het kost voor 't publiek tien Amerikaansche centen, doch daarin zit 40% voor de kioskhouders, krantenventers en dergelijke tusschenpersonen, die zes dollarcenten betalen.

Nu was den laatsten tijd de oplalage van het blad reusachtig gestegen, zóó dat het onrustbarend begon te worden, en tegelijk deed zich het feit voor, dat tal van menschen klaagden, omdat ze nergens een nummer konden krijgen.

Een onderzoek werd ingesteld, en wat bleek? Dat de krantenjongens er in 't geheel niet mee de straat op gingen, maar de geheele pakken verkochten aan lieden, die inpakpapier noodig hadden.

Want nergens konden ze papier koopen voor den prijs van dit blad.

De *Boston Transcript* heeft thans haar prijs zoo hoog gesteld, dat de lezers althans het papier werkelijk betalen.

En nu zal 't publiek misschien eindelijk gaan begrijpen, hoe dwaas het is, dat men alle andere artikelen koopt met winst voor den verkooper, maar een krant verlangt voor een bedrag, waarvan zelfs één der grondstoffen nog niet kan worden bekostigd.

Want dit is niet alleen in Amerika het geval, maar ook hier en elder.

INSPECTIE VAN HET ONDERWIJS.

Leergang voor zeevaartkunde op CURAÇAO.

Bij voldoende deelneming zal 3 Januari 1921 op Curaçao opnieuw een leergang voor Zeevaartkunde geopend worden.

Jongelieden, die voldoende lager onderwijs genoten hebben, kunnen tot dien leergang worden toegelaten, mits zij den leeftijd van 14 jaren hebben bereikt.

Het onderwijs zal zich in de eerste plaats tot practische zeevaartkunde bepalen.

Deelnemers kunnen zich vóór 28 December a. s. aanmelden op het kantoor van den Inspecteur van het Onderwijs, Breedestraat 27 (geopend op alle werkdagen van 8 tot 3 uur). Inlichtingen bij den Leider, den Heer C Hoek, Havenkantoor.

Curaçao, 18 November 1920.

De Inspecteur van het Onderwijs,

3—3 *H. MEERDINK*